

Calle Karlsson
Stabschef
Calle.Karlsson@Trelleborg.se
0410-73 39 35

Utredning av förslag i initiativärende från Ylva Ekstrand (L) angående Revidering av Skolskjutsreglemente för Trelleborgs kommun

Sammanfattning

Vid sammanträde den 9 juni 2021 (BIN 2021-06-09, § 110) behandlade bildningsnämnden extra initiativärende från Ylva Ekstrand (L) angående revidering av Skolskjutsreglemente för Trelleborgs kommun. Bildningsnämnden beslutade

att avslå Ylva Ekstrands (L) förslag i extra ärende

att ge bildningsförvaltningen i uppdrag att utreda förutsättningarna och effekterna av Ylva Ekstrands (L) förslag om att kompisåkning blir tillåtet, att kravet linjebuss tas bort när alternativet skolbuss finns, och att allmänheten får åka med skolbuss i mån av plats

att bildningsförvaltningen återkommer till bildningsnämnden i september 2021 med ett underlag till beslut.

Se ytterligare information och utredning på sid. 3-7 i tjänsteskrivelsen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse – Utredning av förslag i initiativärende från Ylva Ekstrand (L) angående revidering av Skolskjutsreglemente för Trelleborgs kommun (daterad 2021-08-27)

Delegationsbeslut BIN ordförande – Revidering av skolskjutsreglemente för Trelleborgs kommun (daterat 2021-07-26)

Skolskjutsreglemente för Trelleborgs kommun (reviderat 2021-07-26)

Protokollsutdrag BIN 2021-06-09, § 110 – Extra ärende från Ylva Ekstrand (L) om Revidering av skolskjutsreglemente

Initiativärende från Ylva Ekstrand (L) angående Revidering av skolskjutsreglemente för Trelleborgs kommun (daterat 2021-06-09)

Protokollsutdrag BIN 2021-05-12, § 75 – Revidering av Skolskjutsreglemente för Trelleborgs kommun

Skolskjutsreglemente för Trelleborgs kommun (reviderat 2021-05-12)

Tjänsteskrivelse – Revidering av Skolskjutsreglemente för Trelleborgs kommun
(daterad 2021-04-16)

Bildningsförvaltningens förslag till beslut

Bildningsnämnden föreslår besluta

att nämnden ställer sig bakom det nämndsbeslut om revidering av skolskjutsreglementet som fattades, genom ett så kallat brådskande ordförandebeslut, av bildningsnämndens ordförande den 26 juli 2021

att avslå förslaget *att kravet linjebuss tas bort när alternativet skolbuss finns*, eftersom förslaget är tillgodosett genom det beslut om revidering av skolskjutsreglementet som fattades av bildningsnämndens ordförande den 26 juli 2021

att med avseende på förslaget om *att kompisåkning blir tillåtet*, ge bildningsförvaltningen i uppdrag att vidta åtgärder för att möjliggöra återinförande av så kallad kompisåkning, där elever har möjlighet att följa med annan elev hem på skolbussen efter skolan, så snart som möjligt

att avslå förslaget om *att allmänheten får åka med skolbuss i mån av plats*

att skicka beslutet tillsammans med tjänsteskrivelse i ärendet till kommunstyrelsen för kännedom.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Bakgrund

Vid sammanträde den 12 maj 2021 (BIN 2021-05-12, § 75) beslutade bildningsnämnden i ärende avseende revidering av Skolskjutsreglemente för Trelleborgs kommun

att avslå bildningsförvaltningens förslag om förändring när det gäller de avstånd som krävs för att beviljas skolskjuts eller skoltransport utifrån färdvägens längd mellan hemmet och skolan

att fastställa resterande delar i föreliggande förslag till reviderat Skolskjutsreglemente för Trelleborgs kommun

att skicka beslutet och det reviderade skolskjutsreglementet tillsammans med tjänsteskrivelse i ärendet till kommunstyrelsen för kännedom

att förklara paragrafen omedelbart justerad.

Vid sammanträde den 9 juni 2021 (BIN 2021-06-09, § 110) behandlade bildningsnämnden extra initiativärende från Ylva Ekstrand (L) angående revidering av Skolskjutsreglemente för Trelleborgs kommun. Förslaget lyder:

”Initiativärende angående Revidering av skolskjutsreglemente. Beslut fattat av bildningsnämnden den 12 maj 2021

Rubricerade beslut fattades på felaktiga grunder. I efterhand har det framkommit att försäkring gäller vid kompisåkning. Vidare kommer beslutet, att elever ska resa med linjetrafik även när alternativet skolbuss finns, att ställa till det för eleverna. Vårt uppdrag är att underlätta och inte försvåra för medborgare i allmänhet och elever i synnerhet. Därför yrkar L på att förvaltningen omarbetare skolskjutsreglementet så att beslut kan tas innan skolorna börjar.

Då bildningsnämnden inte har något sammanträde före skolstart är ett alternativ att kalla till extra nämndsmöte. Ett annat alternativ är att fatta beslut redan idag.

L yrkar

att kompisåkning blir tillåtet

att kravet linjebuss tas bort, när alternativet skolbuss finns

att allmänheten får åka med skolbuss i mån av plats

För Liberalerna i Trelleborg

Ylva Ekstrand”

Bildningsnämnden beslutade

att avslå Ylva Ekstrands (L) förslag i extra ärende

att ge bildningsförvaltningen i uppdrag att utreda förutsättningarna och effekterna av Ylva Ekstrands (L) förslag om att kompisåkning blir tillåtet, att kravet linjebuss tas bort när alternativet skolbuss finns, och att allmänheten får åka med skolbuss i mån av plats

att bildningsförvaltningen återkommer till bildningsnämnden i september 2021 med ett underlag till beslut.

Angående revidering av skolskjutsreglementet i maj 2021

Ylva Ekstrand (L) framför i sitt initiativärende att bildningsnämndens beslut om revidering av skolskjutsreglementet den 12 maj 2021 fattades på felaktiga grunder. I det sammanhanget anføres att det efter sammanträdet har framkommit att försäkring gäller vid kompisåkning.

Av bildningsförvaltningens tjänsteskrivelse, som är daterad 2021-04-16 och som låg till grund för revideringen av skolskjutsreglementet, framgår det att bildningsförvaltningen behöver säkerställa *ansvaret* för samtliga elever som reser med kommunens skolbussar, ex. vad gäller *försäkringar* samt *kontroll på vilka som åker med skolbussen*. Det framgår vidare att en bakgrund till samtliga revideringar är att bildningsnämnden ska kunna planera elevernas resor på ett så effektivt sätt som möjligt. I det sammanhanget var det ett av bildningsförvaltningens förslag till ändringar av skolskjutsreglementet att endast elever som har rätt till *skolskjuts* eller *skoltransport* ska få resa med kommunens skolbussar och upphandlad skoltaxi. I praktiken betydde det att möjligheten som tidigare funnits för elever i grundskolan och gymnasieskolan att resa med kommunens skolbussar i mån av plats (efter delegationsbeslut från handläggare på bildningsförvaltningen) togs bort, samt att det skrevs in i reglementet att så kallad ”kompisåkning”, som tidigare förekommit men inte varit reglerad i reglementet, inte ska vara tillåten. Det tydliggjordes också i reglementet att det inte heller ska finnas möjlighet för allmänheten att resa i mån av plats. Någon sådan möjlighet för allmänheten att åka med skolbussarna fanns dock inte sedan tidigare.

Det stämmer i och för sig att det vid tidpunkten för sammanträdet i maj månad var känt att samtliga barn och elever från förskolan till gymnasieskolan är försäkrade av kommunen dygnet runt. Utöver olycksfallsförsäkringen så finns det dock även en kommunförsäkring som bl.a. innefattar en ansvarsförsäkring samt motorfordonsförsäkring. Av försäkringsinformationen framgår när det gäller ansvarsförsäkringen, att den omfattar all verksamhet som kommunen bedriver, anordnar eller medverkar i. Här fanns det vid tidpunkten för sammanträdet i maj månad en osäkerhet när det gäller ”kompisåkning”, eftersom det inte är reglerat någonstans, i lagstiftningen eller i kommunens eget regelverk, att kommunen ska erbjuda kompisåkning eller hur det ska gå till. Och även om försäkringsfrågan inte skulle vara ett problem, så kvarstår problematiken kring att skolbussverksamheten behöver ha koll på vilka elever som reser med skolbussarna, ex. i händelse av en olycka.

Revidering av skolskjutsreglementet genom brådskande ordförandebeslut i juli 2021

Ylva Ekstrand (L) framför vidare i sitt initiativärende att beslutet, att elever ska resa med linjetrafik även när alternativet skolbuss finns, kommer att ställa till det för eleverna. ”*Vårt uppdrag är att underlätta och inte försvåra för medborgare i allmänhet och elever i synnerhet.*”

I handläggningen av skolskjutsärenden har den ändring av skolskjutsreglementet som innebär att elever i årskurs 7-9 i första hand ska resa med linjetrafiken, med den *ungdomsbiljett* de erhåller enligt beslut i kommunstyrelsen, resulterat i att vissa elever som tidigare skulle ha fått *skolskjuts* eller *skoltransport* med skolbuss, istället har blivit hänvisade till linjetrafiken för sina resor till och från skolan. Bland de elever och vårdnadshavare som är berörda av förändringen finns både de som kan förväntas vara nöjda med förändringen (som tidigare önskar busskort för resa med linjetrafiken men istället blivit hänvisade till skolbuss), och de som är missnöjda med förändringen. Med syftet att införandet av *ungdomsbiljetter* inte ska uppfattas som en försämring av vissa elever och vårdnadshavare som fortsatt önskar resa med skolbuss till och från skolan, beslutade bildningsnämndens ordförande den 26 juli 2021, genom ett så kallat *brådskande ordförandebeslut* om en ny revidering av skolskjutsreglementet.

Av det reviderade skolskjutsreglementet framgår det nu att elevernas resor, även i de fall resa med linjetrafiken fungerar, kan planeras med skolbuss i de fall det fungerar med skolbuss *och* elevernas vårdnadshavare önskat det. Detta gäller företrädesvis i de fall det ändå finns skolbuss som passerar, ex. för att transportera yngre elever (i vissa fall yngre syskon) till och från skolan. Det kan också finnas andra situationer där resa med skolbuss kan ordnas med mindre förändringar i befintlig planering.

Efter revideringen av skolskjutsreglementet i juli månad har skolskjutsverksamheten undersökt vilka elever som har blivit beviljade skolskjuts/skoltransport med linjetrafiken och som skulle kunna erbjudas resa med skolbuss. Berörda vårdnadshavare till ett sextiotal elever har kontaktats och fått frågan om de önskar skolskjuts/skoltransport med skolbuss. Per den 19 augusti 2021 hade 40 svar inkommit varav 39 önskade resa med skolbuss. I den fortsatta hanteringen av skolskjutsärenden kommer vårdnadshavare att få frågan om huruvida de föredrar resa med skolbuss framför linjetrafiken (i de fall skolbuss är möjligt) i samband med ansökan om skolskjuts/skoltransport.

Utredning av förslag i initiativärendet

Nedan presenteras bildningsförvaltningens utredning samt bedömningar avseende förslagen i Ylva Ekstrands (L) initiativärende.

Förslag att kravet linjebuss tas bort, när alternativet skolbuss finns

När det gäller förslaget *att kravet linjebuss tas bort när alternativet skolbuss finns*, så anser bildningsförvaltningen att förslaget är tillgodosett genom det beslut om revidering av skolskjutsreglementet som bildningsnämndens ordförande fattade den 26 juli 2021.

Elever i årskurs 7-9 kommer att erhålla en *ungdomsbiljett* för resa med linjetrafiken och inriktningen är fortsatt att eleverna i första hand ska resa till och från skolan med linjetrafiken i de fall det är möjligt. Efter önskemål från vårdnadshavare finns dock möjlighet att bevilja skolskjuts/skoltransport med skolbuss i de fall resa går att lösa med skolbuss, även i de fall resa med linjetrafiken fungerar.

Förslag att kompisåkning blir tillåtet

När det gäller förslaget att *kompisåkning blir tillåtet* så har bildningsförvaltningen undersökt, via kommunens säkerhetsenhet som ansvarar för frågor om försäkringar i kommunen, hur läget ser ut när det gäller försäkringar. Beskedet är att det inte är något problem utifrån ett försäkringsperspektiv att erbjuda ”kompisåkning”. Vid en eventuell olycka utgår i första hand ersättning från den lagstadgade trafikförsäkringen som ingår i kommunens motorfordonsförsäkring.

Trafikförsäkringen omfattar automatiskt alla passagerare i ett fordon och den går före alla andra försäkringar. Om det blir en invaliditets-/dödsfallsskada så kan även olycksfallsförsäkringen bli aktuell, dvs. för invaliditets- och dödsfallsskador kan man få ersättning både från trafikförsäkringen och olycksfallsförsäkringen gällande dödsfalls- och invaliditetskapitalbelopp. Som tidigare konstaterats är alla barn och elever i kommunen olycksfallsförsäkrade dygnet runt. När det gäller ansvarsförsäkringen så omfattar den all verksamhet i kommunen. Beskedet från försäkringsansvarig är att det är svårt att se en skada som skulle omfattas av ansvarsförsäkringen eftersom ansvarsförsäkringar alltid undantar trafikskador då de omfattas av trafikförsäkringen. Det skulle i så fall vara om det inträffar en skada innan eleven går in i fordonet.

Återinförande av ”kompisåkning”, dvs. möjlighet för elever att följa med annan elev hem på skolbussen efter skolan, är alltså möjligt utifrån ett försäkringsperspektiv. Som tidigare framhållits måste dock bildningsförvaltningens skolbussverksamhet ha koll på vilka elever som reser med skolbussarna, ex. i händelse av en olycka. Det behövs någon typ av process där vårdnadshavare anmäler önskemål om att en elev får resa med en kompis på en viss tur, en viss dag och tid, samt får svar huruvida det är möjligt eller inte (om det finns plats eller inte). Information om att det finns ytterligare en elev som ska åka med en kompis hem behöver kommuniceras till aktuell skolbussförare (och ev. till skolan) samt finnas tillgänglig för skolbussverksamheten/bildningsförvaltningen i händelse av en olycka. En sådan process kräver administration och framför allt ett system som kan hantera den här typen av resor, och detta finns inte på plats idag. Arbeta med ett förfrågningsunderlag för upphandling av ”skolskjutssystem” pågår. I det arbetet kommer bildningsförvaltningen beakta att det system som köps in har den funktionalitet som behövs för att möjliggöra ett återinförande av ”kompisåkning”. Planen är att upphandlingen annonseras under hösten och att beslut fattas innan årsskiftet. Sedan följer implementering under våren med ambitionen att det nya systemet är i drift fullt ut inför läsårsstarten i augusti 2022.

Det är tydligt att ”kompisåkningen” har varit en uppskattad service, framför allt bland elever och vårdnadshavare på landsbygden. Mot den bakgrunden och signaler från politiken, samt med hänsyn till ovan beskrivna förutsättningar, föreslår bildningsförvaltningen att bildningsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att vidta åtgärder för att möjliggöra återinförande av ”kompisåkning” så snart som möjligt.

Förslag att allmänheten får åka med skolbuss i mån av plats

När det gäller försäkringsperspektivet så är situationen när det gäller förslaget *att allmänheten får åka med skolbuss i mån av plats*, densamma som när gäller ”kompisåkning” enligt ovan. Det är alltså möjligt att införa utifrån försäkringsperspektivet, men även i det här fallet behövs en process och system för att administrera önskemål om att få resa med skolbussarna. I det här sammanhanget kan det också behöva säkerställas att det är lämpligt att en viss person ur ”allmänheten” reser tillsammans med barnen på skolbussen.

Som redan framhållits ovan, så har resa i mån av plats för *allmänheten* inte erbjudits tidigare. Det som togs bort i samband med revideringen av skolskjutsreglementet i maj månad, var möjligheten för *elever i grundskolan och gymnasieskolan* att (efter beslut från handläggare på bildningsförvaltningen) resa med skolbussarna i mån av plats. I samband med revideringen av reglementet tydliggjordes dock att det inte heller är möjligt för allmänheten att resa med skolbussarna. Detta gjordes eftersom det tidigare har förekommit några enstaka förfrågningar om huruvida det är möjligt att få åka med skolbussarna. Efterfrågan är dock, med avseende på sådana förfrågningar, mycket låg, närmast obefintlig.

Med hänsyn till behovet av administration samt att säkerställa lämpligheten att en person ur allmänheten reser med barn i skolbussen, den mycket låga efterfrågan på sådana resor samt att det inte är kommunens eller bildningsnämndens ansvar att transportera vuxna personer utan anknytning till skolverksamheten, är det bildningsförvaltningens mening att förslaget *att allmänheten får åka med skolbuss i mån av plats* bör avslås.